

Obsah

Místo úvodu	9
1 Specifika vědeckého výzkumu pedagogických jevů	15
1.1 Různé způsoby poznání reality	15
1.2 Možnosti a meze vědeckého poznání	17
1.3 Specifika vědeckého poznání pedagogických jevů	21
2 Úvahy o možných vlivech subjektivity badatele na výzkumné výstupy	25
3 Koncipování vlastního výzkumu	37
3.1 Hledání a formulace výzkumného problému	37
3.2 Vymezení a modelování výzkumného pole	40
3.3 Hypotézy	42
3.4 Základní soubor a výběr (vzorek)	47
4 Validita a reliabilita výzkumného šetření a použitých metod	57
4.1 Validita, její podstata a druhy	57
4.2 Reliabilita a její použití	67
5 Strategie výzkumu	69
5.1 Typy výzkumů (Ex post facto a experiment)	69
5.2 Základní charakteristika dobrého výzkumného projektu	72
5.3 Předvýzkum	78
6 Specifika empirického měření	81
6.1 Nominální měření (kategorizace)	83
6.2 Pořadové (ordinální) měření	85
6.3 Intervalové měření	87
6.4 Poměrové měření	88

7	Výzkumné metody a techniky	91
7.1	Pojmové vymezení výzkumné metody a techniky	91
7.2	Soustava metod a technik empirického výzkumu	96
7.3	Podmínky výběru vhodné metody (techniky) a jejich kombinací	98
8	Analýza vybraných výzkumných metod a technik	103
8.1	Explorativní metoda	103
8.1.1	Dotazník	104
8.1.1.1	Specifika konstrukce otázek v dotazníku	106
8.1.1.2	Práce na konstrukci dotazníku	112
8.1.2	Anketa	115
8.1.3	Autobiografie	116
8.1.4	Rozhovor (interview)	117
8.1.5	Beseda	125
8.2	Ratingová metoda	127
8.2.1	Posuzovací stupnice (škály)	127
8.2.2	Expertní šetření	134
8.3	Metoda Q-třídění	138
8.4	Psychosémantická metoda	143
8.4.1	Sémantický diferenciál	144
8.5	Obsahová analýza	150
8.5.1	Analýza osobní dokumentace	150
8.5.2	Analýza školské a školní dokumentace	151
8.5.3	Analýza školních ukazatelů	152
8.6	Testy	153
8.6.1	Základní informace o psychologických testech použitelných v pedagogickém výzkumu	155
8.6.1.1	Testy inteligence	155
8.6.1.2	Testy osobnosti	163
8.6.2	Psychomotorické testy	168
8.6.3	Didaktické testy	171
8.6.3.1	Klasifikace didaktických testů s přihlédnutím k jejich použití v pedagogickém výzkumu	172
8.6.3.2	Druhy testových úloh	175
8.6.3.3	Postup při konstrukci didaktického testu	179
8.7	Projektivní metoda a techniky	182
8.7.1	Verbální metody	184
8.7.1.1	Slovní asociační experiment	184
8.7.1.2	Testy nedokončených vět	186
8.7.1.3	Projektivní interview	187
8.7.2	Grafické projektivní metody	189

8.7.2.1	Některé projektivní techniky zaměřené na analýzu dětské kresby	190
8.7.3	Manipulační techniky	193
8.8	Metoda měření sociálních vztahů	196
8.8.1	Sociometrické techniky	197
8.8.2	Techniky zkoumající preferenční postoje	203
8.8.2.1	Výzkumná technika měřící preferenční postoje učitele k žákovi (PPUŽ)	204
8.9	Behaviorální metoda	208
8.9.1	Pozorování jako výzkumná technika	208
8.9.2	Pozorování jako východisko interakční analýzy . .	219
8.10	Experiment	222
8.10.1	Laboratorní experiment	223
8.10.2	Simulační experiment	225
8.10.3	Přirozený (terénní) experiment	227
8.10.4	Formující experiment	230
8.11	Některé specifické stránky použití výzkumných technik v etnografickém výzkumu	232
9	Zpracování výsledků výzkumu	239
9.1	Shromáždění a zpracování výzkumných údajů a tvorba databáze	239
9.2	Výzkumná zpráva	243
10	Týmový výzkum jako vyšší forma empirického výzkumu	247
11	Několik slov místo závěru	253
	Bibliografie	255